

Till dig som just har läst boken

Yo! Här kommer lite hip hop-fakta!

Du har precis läst om Steve som bor i Salem, en förort till Stockholm. Steve älskar hip hop som är en musikstil som faktiskt också kommer från en förort. Den förorten heter Bronx och ligger utanför New York.

1974 bodde det en kille som hette Clive Campbell i Bronx och precis som Steve gillade han också hip hop. Fast på den tiden hette det ännu inte hip hop utan Clive var faktiskt med och skapade musikstilen! Han och hans kompisar gillade att dansa till musik och ville gå på discon, men det var svårt att hitta ställen där de var välkomna. Så de tog saken i egna händer och skapade ett dansparty på gården. Clive märkte att när de dunkande bastrummorna var det enda instrumentet som lät i högtalarna dansade kompisarna som allra mest.

När alla instrument får vila och endast trummorna spelar, kallas det för ett *drum break*. Drum breaks är ofta väldigt korta och för att förlänga den delen av låten kom Clive på en idé. Han kopplade ihop två skivspelare och när ett drum break var slut på den ena skivan sänkte han ljudet på den. Samtidigt höjde han ljudet på den andra skivspelaren precis lagom till att den skivans drum break startade. På så sätt kunde han och hans kompisar dansa till det de tyckte lät coolest i låten, och det tog aldrig slut.

Det som Clive gjorde med skivspelarna gjorde att han kunde kalla sig för en DJ. DJ är en förkortning av disc jockey som betyder ungefär "den som sköter skivorna". Det var inte bara Clives kompisar som gillade att dansa till hans drum breaks, och Clive blev en kändis i kvarteret. Han bytte namn till DJ Kool Herc och dansfesterna på gården växte och blev bara större och större. Att vara DJ idag kan vara en hobby, men det kan också var ett yrke.

Det DJ Kool Herc nu hade startat var en av flera olika delar som ingår i hip hopen, nämligen *break dance*. Men han var även med och skapade en till del av hip hop-kulturen. I och med att han plockade bort både sången och de övriga instrumenten blev det ju bara trummor kvar. Trummor är svårt att sjunga till eftersom det ljudet endast blir en rytm. Trumman saknar toner! De som var på festen och dansade började då prat-sjunga till rytmerna, och det blev till slut det vi kallar *rap*. Rap ses också som en av hip hopens viktigaste element.

Texterna som folk rappade var väldigt självutlämnande och handlade om det tuffa förhållandet som rådde i Bronx. Många rappade till exempel om orättvisor mellan svarta och vita. Detta kan du höra spår av hos rappare även idag då det fortfarande är vanligt med texter som med hårda ord berättar om olika sorters samhällsproblem.

I Bronx var det fattigt och det fanns en hel del gäng som det ibland kunde bli bråk emellan. Här spelar en annan hip hop-pionjär en stor roll. Hans namn är Afrika Bambaataa. Gäng-bråken och rapparnas texter väckte en idé hos honom. Kunde inte gängen bråka på ett mer kontrollerat sätt? Afrika Bambaataa tjuvkopplade el från gatlyktorna till sina skivspelare, och bjöd in gäng till ett *rap battle*. Ett rap battle gick ut på att man försökte spöa varandra, fast i ord och på en scen där publiken utsågs till jury och korade det vinnande gänget. Tävlingsådran finns fortfarande kvar inom hip hop-kulturen och rap battles har aldrig dött.

Man brukar säga att hip hop är mer än en musikstil, det är en hel kultur. Det finns fyra element som tillsammans kallas för hip hop. Du har hittills läst om break dance, DJ:ing och rap. Men även graffitti räknas som ett av hip hopens element. Att graffittin tillhör hip hopen beror på att det var en konstform som några kompisar till Clive som bodde på en annan gård startade. Så allt detta började samtidigt och kallas tillsammans för hip hop. En kultur som alltså började på gatan i Bronx men som nu finns överallt i hela världen, till och med i Salem!

Till dig som känner dig inspirerad och vill testa hip hop i praktiken

1. Var din egen beatsmaskin.

Hitta på ett beat genom att använda din kropp som instrument. Minst fyra olika läten, allt ifrån klappar, stamper till vissel och sång. Rita olika symboler för varje ljud och placera ut dina ljud i en bestämd ordning. Du kan bestämma vilka symboler som betyder vad precis som du vill. En stjärna kanske betyder en klapp och en cirkel ett stamp. Öva sedan på ditt beat.

Du har nu skapat ett beat, använt din kropp som instrument, hittat på egna noter och sedan musicerat enligt din notbild, bra jobbat! Om du vill kan du ta med dig ditt eget beat till nästa aktivitet.

2. Gör som DJ Kool Herc och fajtas loss över ett ämne ni i klassen brinner för i ett alldeles eget rap battle.

► Alla i gruppen skriver en orättvisa på en lapp och lägger i en burk.

► Para ihop er två och två. Använd kroppen som instrument för att skapa en rytm. Ett enkelt ”stamp, klapp, stamp, stamp, klapp” fungerar alldeles utmärkt. Klappa i händerna eller på någon annan kroppsdel. Använd gärna ditt eget beat från uppgift nummer ett om du vill. Testa dig fram!

Den som ska rappa drar en lapp ur burken och försöker rappa en text som handlar om det som står på lappen. (Här kan du göra olika svårighetsgrader. Det går bra att börja med att faktiskt bara läsa det som står på lappen, fast i en puls som passar bra till beatet). Byt sedan plats!

Simone Björk, musiklärare